

2. Programma Fysieke leefomgeving

Inleiding en ontwikkelingen

Zeeland. Land in zee. De naam zegt genoeg. Eilanden, zeearmen, zandplaten: de regio heeft een kustlijn van 650 km. Overal in Zeeland sta je binnen een kwartier aan open water. Die ligging in zee, dat samenspel tussen water en land, zilt en zoet, eb en vloed, onderscheidt Zeeland van alle andere regio's in dit deel van Europa. Deze unieke ligging, het Zeeuwse kapitaal biedt ondernemers en inwoners innovatieve mogelijkheden en ruimte om te pionieren en vraagt tegelijk om de bescherming daarvan.

In dit begrotingshoofdstuk staan twee opgaven centraal twee onderdelen centraal die bijdragen aan het creëren van kansen voor en de bescherming van het Zeeuwse kapitaal. Uitgangspunt voor de beide opgaven is het in september 2018 vastgestelde Omgevingsplan Zeeland 2018. Dit omgevingsplan is het geldende strategisch beleidskader voor de fysieke omgeving.

De twee opgaven zijn:

1. Omgevingswet en Omgevingsvisie 2020
2. Het ontwikkelen van een Kwaliteitskust

Reguliere taken

Via uitvoering van de wettelijke milieutaken wordt ingezet op het beschermen en het versterken van de milieukwaliteit van onze fysieke leefomgeving. Uitdaging is om met de uitvoering de milieukwaliteit te versterken terwijl de economische belangen niet uit het oog worden verloren. Dit doet de Provincie samen met andere overheden en maatschappelijke partners. De uitvoering van het milieubeleid is gemandateerd aan de RUD Zeeland en voor de Brzo taken aan de DCMR, zijnde de Brzo-RUD.

Speerpunten

- Uitwerken beleid uit het omgevingsplan Zeeland 2018. Dit beleid is onderverdeeld in vier strategische toekomstgerichte opgaven namelijk:
 - een duurzame en concurrerende economie
 - een klimaatbestendige en -neutrale samenleving
 - een waardevolle leefomgeving
 - een toekomstbestendige, bereikbare woon-, werk- en verblijfsomgeving
- Verder met het uitwerken van de inwerkingtreding Omgevingswet in 2021 met:
 - uitwerken rollen, kaders en visievorming Omgevingsvisie 2021 mbv brede dialogen met het netwerk (overheden, bedrijfsleven, onderwijs en andere maatschappelijke organisaties)
 - uitwerken kaderagenda en richtingennotitie Omgevingsvisie 2021
 - starten met het opstellen Omgevingsverordening mbv brede dialogen met het netwerk (inwerkingtreding 1 januari 2021)
 - uitwerken relatiebeheer en veranderingen organisatie in relatie tot het inwerking treden van de omgevingswet op 1 januari 2021
- Brzo taken worden op bepaalde wijze door DCMR uitgevoerd
- Met RUD Zeeland wordt afgerekend op basis van afspraken die worden gemaakt in kader van evaluatie pxq systeem
- De acties uitvoeren uit het milieuprogramma 2019 uitvoeren zoals:
 - uitwerken en uitvoeren van projectplan zeer zorgwekkende stoffen;
 - meewerken aan de totstandkoming van het Nationaal Actieprogramma Luchtkwaliteit;
 - uitvoeren onderzoek uitbreiding luchtmeetnet uitvoeren van de in 2020 geplande acties zoals opgenomen in het VTH + s programma

- uitwerken en oppakken coördinatietaak vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)
- Kwaliteitskust; recreatie, toerisme en vrije tijd
 - Uitvoering geven aan de aandachtsgebieden en strandovergangen in het kader van het uitvoeringsprogramma Kustvisie
 - Stimulering kwaliteitsverbetering verblijfsrecreatie in Zeeland
 - Status vijfsterrenfietsprovincie verder verstevigen.
 - Zeeuwse natuur beter bekend en beleefbaar maken voor bewoner, toerist en recreant
 - Toeristische data en informatie digitaal beter zichtbaar, vindbaar en herbruikbaar maken

Beleidskader

- Omgevingsplan Zeeland 2018
- Omgevingsverordening Zeeland 2018
- Natuurvisie
- Economische Agenda
- Programma Vergunningverlening, toezicht en handhaving + specialisaties 2018
- Milieuprogramma 2018-2022
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Zeeland 2016
- Beleidsnota Natuurwetgeving
- Natuurbeheerplan Zeeland

Reguliere taken

- Vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven, waarvoor de Provincie vergunningverlenend gezag is
- Vergunningverlening en toezicht op bodemsaneringen en nazorg
- Uitvoering van bodemonderzoeken en bodemsaneringen
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving voor vuurwerkevenementen, luchtvaart, ontgrondingen en grondwateronttrekkingen
- Uitvoeren programma Impuls omgevingsveiligheid
- Accounthouderschap van de RUD Zeeland en de Brzo RUD (DCMR)
- Interbestuurlijk toezicht voor wat r.o. en milieutaken betreft
- Overleg over ruimtelijke plannen met betrokken bestuursorganen
- Toezicht op huisvesting statushouders
- Relatiebeheer met gemeenten
- Nazorg gesloten stortplaatsen

Omgevingswet en Omgevingsvisie

In 2020 zetten we het proces voort om op 1 januari 2021 te kunnen voldoen aan de nieuwe Omgevingswet die dan in werking treedt. De omgevingswet is de grootste wetswijziging sinds de invoering van de grondwet. In de omgevingswet worden 26 wetten en meer dan honderd ministeriele regelingen op het gebied van ruimte, wonen, milieu, natuur, water en infrastructuur samengevoegd. Het doel van de omgevingswet is: *“van bescherming van de fysieke leefomgeving via een werende*

benadering van activiteiten, naar een beleidscyclus waar de continue zorg voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal staat en ruimte ontstaat voor ontwikkeling.”

Door deze nieuwe wet verandert er veel in Zeeland. Ook de rol van de Provincie verandert. De omgevingswet geeft aan dat burgers en initiatiefnemers niet langer geconfronteerd moeten worden met een gefragmenteerde overheid. Alle overheden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Om dit te bereiken moeten de overheden onder de omgevingswet intensiever samenwerken. De Provincie kan hierin de rol van regisseur en facilitator vervullen. Deze rol willen we het komende jaar, samen met de andere overheden vormgeven. Een voorbeeld hiervan is dat we de plannen voor de leefomgeving steeds meer vanaf het begin in samenspraak met alle betrokkenen ontwikkelen. Deze cultuuromslag onder de Omgevingswet sluit nauw aan bij de ambitie van de organisatie om op een andere manier samen te werken. We zien dit als een gezamenlijke regionale leerreis.

Tot de inwerkingtreding van de Omgevingsvisie is het in september 2018 vastgestelde Omgevingsplan Zeeland 2018 het geldende strategisch beleidskader voor de fysieke omgeving.

Maatschappelijk effect

Met de voorbereiding op de Omgevingswet en de vier andere strategische opgaven draagt de Provincie bij aan een nieuwe manier van samenwerken tussen overheden onderling en tussen overheden en het netwerk. Het doel is een gezonde, veilige leefomgeving en het doelmatig gebruik van de beschikbare ruimte, waardoor ook directe bijdrage geleverd wordt aan het versterken van de recreatieve en toeristische aantrekkingskracht van Zeeland.

Maatschappelijk effect Kwaliteitskust

Versterking recreatieve en toeristische aantrekkingskracht van Zeeland door het versterken van de kwaliteit van natuur, landschap, mobiliteit, recreatief- toeristische voorzieningen en stimuleren van ondernemers. Indirect wordt daarmee een bijdrage geleverd aan werkgelegenheid, draagkracht voor voorzieningen en de leefomgeving in Zeeland.

Doelstellingen

Vorbereiding omgevingswet

Uiterlijk op het moment van het inwerkingtreden van de omgevingswet, naar verwachting op 1 januari 2021, werken volgens de gedachte achter de omgevingswet.

Acties

In 2020 werken we, samen met het netwerk en de andere overheden aan de uitwerking van de kaderagenda, richtingennotitie en kaders voor de Omgevingsvisie.

Invulling geven aan opgave gericht werken en vroegtijdig samenwerken.

Samen met het netwerk en de andere overheden uitvoeren van enkele pilots.

Vorbereidingsacties vormgeven digitaal stelsel Omgevingswet en interne- en externe samenwerkingsstructuren, organisatieverandering.

Kwaliteitskust

De kust, stranden en duinen, met daarachter het agrarisch landschap, aantrekkelijke dorpen en steden, de zilte natuur, onderscheidende evenementen en activiteiten, vormen samen een belangrijk kapitaal voor Zeeland, zowel voor bewoners, als voor bezoekers. Het in stand houden van die basiswaarden en toch economische ontwikkeling mogelijk maken is een gezamenlijke opgave voor onder andere gemeenten, (recreatieve) ondernemers, milieuorganisaties, waterschap, Rijkswaterstaat en de provincie. Activiteiten die hiervoor worden ontplooid zijn de uitvoering van het actieprogramma van de kustvisie waaronder versterking van de Zeeuwse kust door gebiedsontwikkeling en het verhogen van de vitaliteit van de verblijfsrecreatie, het stimuleren van (digitale) innovatie in de

vrijtijdssector, ontwikkelen natuurbranding en natuurbeleving, stimuleren van een duurzaam toeristisch mobiliteitsnetwerk en het verbinden voor en ontwikkelen tot een Gezond Zeeland.

Acties

Investeren in aandachtsgebieden en strandovergangen aan de kust en stimuleren van innovatie en kwaliteitsontwikkeling bij ondernemers.

- Uitvoering geven aan de aandachtsgebieden. In 2020 starten gemeenten met de uitvoering van minimaal 2 aandachtsgebieden (naar verwachting worden dit er 5), in vervolg op de gestarte activiteiten en uitwerkingen uit 2018 en 2019. Hiervoor worden o.a. middelen uit de regio-envelop benut.
- Realiseren verbeterde strandovergang en de directe omgeving op basis van de aanwezige omgevingskenmerken door gemeenten. Hiervoor worden o.a. middelen uit de regio-envelop benut.
- Het stimuleren van ondernemers op het gebied van kwaliteitsverbetering en innovatie door de inzet en begeleiding van Economische Impuls Zeeland
- Het fonds verblijfsrecreatie is in werking. Door Impuls Zeeland wordt met (familie)recreatiebedrijven in gesprek gegaan over een kwaliteitsslag waarmee hun bedrijf toekomstbestendig kan ontwikkelen. Naast de financiële investering via het een lening uit het fonds, worden kennis, kunde en netwerken beschikbaar gesteld aan recreatieondernemers en leveren hiermee een belangrijke bijdrage aan het versterken van de marktpositie en het toeristisch product van Zeeland.
- Stimulering van circulair bouwen in de verblijfsrecreatie door het informeren van ondernemers en het verstrekken van innovatievouchers door Economische Impuls Zeeland
- Vanuit het uitvoeringsprogramma Kustvisie samen met gemeenten en Rijkswaterstaat bezien of voldoende brede stranden te behouden zijn via (recreatieve) zandsuppleties in aanvulling op de suppleties in het kader van de waterveiligheid.

Stimuleren van het beter vindbaar en zichtbaar maken van informatie over toeristische activiteiten, ondernemers, verblijfsaccomodaties en evenementen voor recreant, toerist en inwoner.

- Toeristische data en informatie digitaal beter zichtbaar, vindbaar en herbruikbaar maken samen met de partners van de Toeristische Uitvoeringsalliantie.
- Ondersteunen van initiatieven uit het toeristisch bedrijfsleven die inspelen op de kansen van big data en technologische ontwikkelingen.

Natuur en het landschap in Zeeland beter bekend en beleefbaar maken.

- In de praktijk brengen in samenwerking met natuurorganisaties en toeristisch-recreatieve organisaties van de in 2019 ontwikkelde brandingstrategie.
- In of bij ten minste twee natuurgebieden extra (recreatieve) voorzieningen aanbrengen om de beleving van de natuur te vergroten.
- Gezamenlijk met partners en de Zeeuwse Natuur wordt een gezamenlijk plan tot uitvoering gebracht gericht op activiteiten die zorgen dat natuurgebieden kunnen worden beleefd, natuureducatie, natuurvoorlichting en –promotie.
- Toewerken naar het verkrijgen van de UNESCO GeoPark status als onderscheidend identiteitskeurmerk voor heel Zeeland, westelijk Noord-Brabant en het noordelijk deel van de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen.
- Het totaal aan voorzieningen, activiteiten, bezienswaardigheden en programma's op het gebied van natuurbeleving is op één plaats vindbaar en duidelijke en overzichtelijk ontsloten.

Ontwikkelen van vervoersconcepten om de beleving van het Zeeuwse landschap en de Zeeuwse kust te vergroten.

- In beeld brengen toeristische mobiliteitsstromen via Europees project MOVE, met Kenniscentrum Kusttoerisme (KCKT), Walcherse gemeenten, UGent
- Vanuit het Europees project MOVE ten minste drie pilots duurzame mobiliteit uitvoeren.
- Faciliteren en eventueel uitvoeren innovatieve mobiliteitsconcepten (verdere verdieping samenwerking gemeenten)
- Status vijfsterrenfietsprovincie verder verstevigen. Uitwerken en uitvoeren belevingsconcepten (bijvoorbeeld Fietsen op het Strand, faciliteren en begeleiden transitie LF routes naar iconische routes, uitvoeren afspraken Rondje Pontje en verdere uitrol project bikesharing).

Met Gezond in Zeeland de natuurlijke kwaliteiten van Zeeland die een positieve invloed (kunnen) hebben op de gezondheid van bewoners én toeristen veel meer over het voetlicht brengen.

- Uitvoering SAIL (Europees project: Stay Active and Independent for Longer) (tot juli 2020);
- Stimuleren van nieuwe crossectorale initiatieven op het gebied van Natuur (gezond naar buiten), Sport en bewegen (gezond bewegen), Food (gezonde voeding), Recreatie (gezond recreëren) en/ of Vitaliteit/preventie (gezond blijven).
- Opvolgen van de in 2019 met door Impuls verleende vouchers ondersteunde initiatieven.
- Uitvoering programma Jong Leren Eten via IVN en De Zilte Academie Zeeland t.b.v. stimuleren gezonde voeding voor de jeugd/ jongeren (inwoners en recreanten)

Kwaliteit van ontwikkelingen rond de Deltawateren stimuleren

- Inzetten op totstandkoming van de Gebiedsvisie Veerse Meer als bouwsteen voor de Zeeuwse Omgevingsvisie.
- Bewaken van inbreng van gemeenten, maatschappelijke organisaties en ondernemers voor visies op de randen van de Deltawateren (Oosterschelde, Grevelingen, Westerschelde) ten behoeve van inbreng in de Zeeuwse Omgevingsvisie.

Goed woon- en werkklimaat

Bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving.

Acties

In 2018 hebben GS nieuw beleid vastgesteld op het gebied van Vergunningverlening, toezicht, handhaving en specialisaties (VTH+s programma). In 2020 wordt verder gegaan met de implementatie en de uitvoering van dat programma.

Tevens hebben GS in 2018, ter uitwerking van het Omgevingsplan Zeeland 2018, het milieuprogramma 2018-2022 vastgesteld. In 2020 zal het milieuprogramma worden geactualiseerd.

In 2020 zullen de in dat jaar opgenomen acties uit dat milieuprogramma worden uitgevoerd.

- Het uitwerken en het uitvoeren van het projectplan zeer zorgwekkende stoffen;
- Het meewerken aan de totstandkoming van het Nationaal Actieprogramma Luchtkwaliteit;
- Het bepalen of tot uitbreiding van het Zeeuwse luchtmeetnet gekomen moet worden.

Voorts is het de bedoeling dat de RUD Zeeland in 2020 gaat werken en afrekenen volgens de PxQ methodiek.

Ook zal de DCMR de Brzo werkzaamheden voor de provincie in 2020 met eigen personeel uitvoeren.

Tenslotte is het de bedoeling dat de wettelijke coördinatietaak van de provincie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (met partners op bestuursrechtelijk- en strafrechtelijk vlak) verder wordt uitgewerkt en opgepakt in 2020.

Volgen van de beleidscyclus Big Eight VTH + S.

Door middel van het vaststellen van een uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, toezicht en handhaving 2020, evaluatie van het Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Wabo 2019 en monitoring van de acties die zijn opgenomen in het programma VTH + S in 2020

Invulling geven aan het opdrachtgeverschap van de RUD Zeeland en van de Brzo-RUD (DCMR).

Door middel van het afsluiten en monitoren van de dienstverleningsovereenkomsten 2020 conform kwaliteitsniveau 2.1, het evalueren van de jaarcijfers 2019 en het voorbereiden van de overeenkomsten voor het jaar 2021

Publiceren van informatie over VTH op internet en hiertoe de Gedragsregel handavingsinformatie aanpassen.

Toeziën op veilige zwemlocaties

In 2020 begeleiden van de uitvoering van bodemsaneringen.

Overleg met gemeenten over ruimtelijke plannen en –vergunningen (relatiebeheer)

Uitvoering nazorgplan gesloten stortplaats Koegorspolder

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal geconstateerde overtredingen bij bedrijven waarvoor de Provincie de milieuvergunning verleent.							
Het aantal uitgevoerde emissiemetingen lucht	35	33	38	45	43		
Het aantal overtredingen van luchtvoorschriften	5	4	8	6	6		

Trendindicatoren	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal klachten overlast.							
Aantal ingediende klachten	190	264	573	343	213		
Aantal klachtensituaties	132	215	123	84	35*		
Alle zwembaden en zwemgelegenheden waar in oppervlaktewater wordt gezwommen, voldoen in de periode 2012-2018 aan de veiligheidseisen (aantal overtredingen):							
Aantal zwembaden	130	128	128	122	124		
Aantal keren dat een overtreding is geconstateerd	25	17	46	32	20		
Aantal zwemgelegenheden in oppervlaktewater	55	55	54	57	55		
Aantal keren dat een overtreding is geconstateerd	0	0	0	0	1		
Aantal woningen binnen geluidszones rond industrieterreinen waarvoor geldt dat, ook na saneringsmaatregelen, de geluidsbelasting van 60 dB(A) wordt overschreden is in 2018 verminderd ten opzichte van 2012.	12	11	11	11	11		
Milieuhygiënische spoedlocaties bodemverontreiniging zijn uiterlijk in 2020 gesaneerd of beheersbaar gemaakt.							
Aantal spoedlocaties in uitvoering of nog op te pakken			11	10	9**		
Goede naleving bodemsanerings- en nazorgverplichtingen.							
• Aantal saneringen in uitvoering	31	54	35	55	44		
• Aantal overtredingen	4	1	3	7	0		
• Uitvoering nazorgplannen							1
Waterkwaliteit (oppervlaktewater)							
• percentage waterlichamen met een goede ecologische kwaliteit	0	0	0				
Aantal overnachtingen toeristische gasten	8.981.000	9.830.000	9.901.000	10.116.000	10.089.000	10.494.000	

Trendindicatoren	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal overnachtingen vaste gasten***	nb	nb	nb	nb	7.000.000	8.100.000	
Tevredenheid over beleving van Zeeland****	8,15	8,13	8,14	8,31	8,27	nbn	

* Dit zijn de verschillende inrichtingen/locaties waarbij opgemerkt moet worden dat er bij een aantal locaties gedurende het jaar meerdere klachtsituaties zijn geweest. Zo zijn er over Scheepswerf Reimerswaal 68 klachten ontvangen in 2017.

** Er staan nog 10 locaties op de spoedlijst maar op slechts 4 locaties zijn de risico's nog niet weggenomen of beheerst; Op 2 locaties worden de risico's lang of eeuwigdurend beheerst; Op 7 locaties is een sanering in uitvoering. 2 locaties worden in 2018 opgepakt; Bij 1 locatie is de functie gewijzigd waardoor geen sprake meer is van risico's.

*** Nieuwe gegevens Kenniscentrum Kusttoerisme dat jaarlijks wordt verzameld op basis van toeristenbelasting.

**** Bron: CVO; algemeen oordeel van Nederlandse vakantiegangers voor hun vakantie in Zeeland.

Doelindicatoren

Doel	Indicator	Stand 2018	Streefwaarde 2020	Einddoel
Instrumenten voor omgevingswet tijdig vastgesteld door GS	Tijdige vaststelling Programma's		Starten voorbereiding Programma's	Vaststelling Programma's door GS
Invulling geven aan opgave gericht werken en vroegtijdig samenwerken onder Omgevingswet.	Per thema is de rolverdeling opgenomen bij de inhoudelijke uitwerking ervan.	Vaststellen proces door PS	Agenda vaststellen met daarin rolverdeling per thema.	Agenda met daarin rolverdeling per thema.
Milieubelasting door uitstoot bedrijven waarvoor de Provincie de milieuvergunning verleent, is in 2019 verminderd ten opzichte van 2006	Gemeten en berekende emissiegegevens	Nog niet bekend	Emissiegegevens zijn lager dan in 2006	Emissiegegevens zijn lager dan in 2006
Er wordt voldaan aan de wettelijke normen en grenswaarden voor een goede luchtkwaliteit	Gemeten immissiemetingen bij meetpunten Zierikzee en Philippine	Nog niet bekend	Blijft voldoen aan gestelde normen	Blijft voldoen aan gestelde normen
Toeristische bestedingen	De bestedingen gedaan door toeristen of ten behoeve van toeristen voor, tijdens en na de reis en het verblijf op de plaats van bestemming voor Zeeland	€ 1,85 mld.	€ 1,85 mld.	€ 1,9 mld.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	B2020
Lasten	
020101 Voorbereiding omgevingswet	397
020102 Kwaliteitskust	2.135
020103 Goed woon- en werkklimaat	7.700
029999 Ambtelijke inzet	2.920

Totaal Lasten	13.153
Baten	
020101 Voorbereiding omgevingswet	24
020103 Goed woon- en werkklimaat	207
Totaal Baten	231
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-12.922
Onttrekkingen	
980299 Bestemmingsreserves-Pr.2	-63
Resultaat na bestemming	-12.985